

93ste vergadering

Woensdag 28 juni 1995

Aanvang 10.15 uur

Voorzitter: Lansink

Tegenwoordig zijn 126 leden, te weten:

Adelmund, Aiking-van Wageningen, Apostolou, Assen, Augusteijn-Esser, Beinema, Van den Berg, Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Blaauw, Blauw, Boers-Wijnberg, Bolkestein, Boogaard, Van den Bos, Van Boxtel, Bremmer, Bukman, V.A.M. van der Burg, Van de Camp, Cherribi, De Cloe, Cornielje, Crone, Dankers, Deetman, Van Dijke, Dijkema, Dittrich, Van den Doel, Doelman-Pel, Duivesteijn, Van Erp, Esselink, Essers, Fermina, Gabor, Van Gelder, Van Gijzel, Giskes, De Graaf, Groenman, Van Heemskerck Pillis-Duvekot, Heerma, Hendriks, Hessing, Hillen, Hoekema, Van der Hoeven, Hofstra, Van Hoof, Hooger-vorst, De Hoop Scheffer, Huys, Janmaat, Jorritsma-van Oosten, Kalsbeek-Jasperse, H.G.J. Kamp, M.M.H. Kamp, Keur, Klein Molekamp, Koekkoek, De Korte, Korhals, Lambrechts, Lansink, Leers, Van der Linden, Marijnissen, Mateman, Van Middelkoop, Mulder-van Dam, Van Nieuwenhoven, Nijpels-Hezemans, Noorman-den Uyl, Oedayraj Singh Varma, Oudkerk, Van Oven, Van der Ploeg, Poppe, Rabbae, Rehwinkel, Reitsma, Remkes, Van Rey, Van 't Riet, Rijpstra, Roethof, Van Rooy, Rosenmüller, Rouvoet, Scheltema-de Nie, Schutte, Schuurman, Sipkes, Smits, Soutendijk-van Appeldoorn, Stellingwerf, Van der Stoel, Swildens-Rozendaal, Terpstra, Valk, Ter Veer, Te Veldhuis, Verbugt, Verhagen, Verkerk, Versnel-Schmitz, Vliegthart, Van der Vlies, Van Vliet, O.P.G. Vos, Van der Vliet, J.M. de Vries, Wallage, Van Walsem, Van Waning, Weisglas, Van Wingerden, Witteveen-Hevinga, Wolffensperger,

Wolters, Ybema, Van Zijl, Zijlstra en Van Zuijlen,

en de heren Kok, minister-president, minister van Algemene Zaken, Van Mierlo, vice-minister-president, minister van Buitenlandse Zaken, Voorhoeve, minister van Defensie, mevrouw De Boer, minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, mevrouw Jorritsma-Lebbink, minister van Verkeer en Waterstaat, en de heer Patijn, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat bericht van verhindering is ingekomen van het lid Van der Heijden, wegens bezigheden elders, alleen voor de ochtendvergadering.

Dit bericht wordt voor kennisgeving aangenomen.

Aan de orde is het debat naar aanleiding van een **brief inzake Bosnië (22181, nr. 104)**.

De beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Heerma** (CDA): Mijnheer de voorzitter! "Wij zijn nu van mening dat er betrekkelijk hard en duidelijk moet worden gekeken naar de mogelijkheid om onze bijdrage en deelname aan die vredesoperatie te beëindigen", aldus de VVD-leider Bolkestein op zaterdag 17 juni. Kortom, de VVD eist dat de Nederlandse bijdrage aan de VN-macht in het voormalige Joegoslavië zo spoedig mogelijk wordt beëindigd. "Het einde van de

Nederlandse betrokkenheid moet in zicht komen", luidt een ander citaat. Dat was zaterdag 17 juni.

Commotie alom. Minister van Defensie Voorhoeve meldt vanuit Tahiti dat terugtrekking wat hem betreft nu niet aan de orde is. Minister van Buitenlandse Zaken Van Mierlo met minister-president Kok in China reageert in mijn ogen zeer terecht met de opmerking: "Het verhaal dat hij (de heer Bolkestein) vertelt, is weinig motiverend voor de mensen die het werk moeten doen." Collega Wallage: "Hij (de heer Bolkestein) vindt in feite dat Nederland in de huidige context daar niets te zoeken heeft. Dan ondermijnt hij wel degelijk de positie van onze mensen daar. Hij ondermijnt het werk dat minister Voorhoeve op een heel secure en zorgvuldige manier doet." Wolffensperger: "Ik ben nog lang niet toe aan de eenvoudige oplossingen van de heer Bolkestein." En een wat curieus citaat van de heer Wolffensperger in deze bloemlezing: "De heer Bolkestein moet het ook overlaten aan deskundigen." Toch, toch.

De heer **Wolffensperger** (D66): Dat was ironie, omdat de journalist mij vroeg of ik nu niet vond dat de heer Bolkestein de bewindslieden voor de voeten liep. Toen schoot mij een ironische opmerking te binnen. Dat kan wel eens gebeuren.

De heer **Heerma** (CDA): Dan komen wij snel ter zake in dit debat. U bedoelt ironisch dat de heer Bolkestein wat last had van het tijdsperspectief? Want hij sprak niet als minister van Defensie, maar als oud-minister van Defensie, wellicht zelfs als oud-minister van Buitenlandse Handel. Ik begrijp het. Dus over deskundigheid gesproken. U